

7. NELEGÁLNÍ VSTUP A POBYT OSOB NA ÚZEMÍ ČR

Do roku 2008 se pod pojmem „**Nelegální migrace přes státní hranice ČR**“ rozuměly případy, ve kterých osoby (cizinci i občané ČR) nedovoleným způsobem překročily státní hranice ČR. Byly zde zahrnuty zjištěné případy neoprávněných vstupů cizinců na území ČR i případy, kdy cizinci území nedovoleným způsobem opouštěli nebo se o neoprávněný přechod státních hranic prokazatelně pokusili. Byly evidovány např. případy použití neregulérních cestovních dokladů, přechody státních hranic s účastí převaděčů či případy osob nalezených v úkrytech dopravních prostředků. Součástí statistik byly rovněž pokusy cizinců o vstup na území ČR, ačkoli jim trval trest vyhoštění uložený soudem či trvá pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění.

Rovněž do roku 2008 byly do kategorie „**Nelegální migrace – porušování pobytového režimu**“ zahrnovány zjištěné případy nelegálního pobytu cizinců na území ČR, a to ve vnitrozemí nebo na hraničních přechodech při jejich vycestování z ČR.

V souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru bylo nutné radikálně změnit pojetí definic nelegální migrace na území ČR. Z tohoto důvodu nejsou srovnatelné statistiky nelegální migrace v roce 2008 s roky předešlými. Rok 2008 tak může být považován za „nultý“ rok v oblasti nelegální migrace.

Od roku 2008 jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území České republiky:

1. Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR - v této kategorii jsou sledovány osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (mezinárodní letiště) České republiky. Pod pojmem osoby rozumíme cizince a občany ČR.

2. Nelegální pobyt - v této kategorii jsou vykazováni cizinci zjištěni na území České republiky, včetně tranzitního prostoru na mezinárodních letištích, kteří porušují zákonem předepsané podmínky pro pobyt cizince. Pod pojmem osoby rozumíme v této kategorii cizince.

Add. 1 - od roku 2008 je hraniční kontrola prováděna pouze na vnější schengenské hranici (vzdušných hranicích, tedy na mezinárodních letištích). Státní hranice se sousedními státy se staly vnitřní schengenskou hranicí, proto nelze porovnávat údaje týkající se nelegální migrace přes státní hranice.

Add. 2 - od roku 2008 jsou do kategorie nelegální pobyt zahrnovány osoby, které vstoupily na území ČR ze sousedního státu (tedy přes vnitřní schengenskou hranici) bez náležitostí nutných k pobytu v ČR, ale v předchozích letech byly právě tyto osoby započítávány do kategorie nelegální migrace přes státní hranice ČR – nelegální vstup. Z tohoto důvodu tedy oblast nelegálního pobytu nelze striktně porovnávat s předešlými roky.

Správní vyhoštění

Správním vyhoštěním (§ 118 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů) se rozumí ukončení pobytu cizince na území ČR nebo na území členských států Evropské unie, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území ČR nebo členských států Evropské unie a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území ČR nebo členských států Evropské unie. Doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území ČR nebo členských států Evropské unie, stanoví policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. V odůvodněných případech lze rozhodnutím stanovit hraniční přechod pro vycestování z území členských států Evropské unie.

Na základě pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění Ředitelství služby cizinecké policie označí cizince za nežádoucí osobu a zařadí jej do evidence nežádoucích osob (§ 154 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Evidence nežádoucích osob je součástí cizineckého informačního systému, který je zdrojem pro statistické údaje uvedené v kapitole 7, tabulkách 7-5. Vývoj počtu vyhoštěných z ČR a 7-6. Vyhoštění z ČR podle vybraných státních občanství za dané roky.

Trest vyhoštění (viz metodika kapitoly 5 - Kriminalita cizinců)

Soud může (§ 80 zákona č.40/2009 Sb., trestní zákoník) uložit pachateli, který není občanem České republiky, trest vyhoštění z území České republiky, a to jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem; jako samostatný trest může být trest vyhoštění uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

Na základě pravomocného rozhodnutí soudu o uloženém trestu vyhoštění Ředitelství služby cizinecké policie označí cizince za nežádoucí osobu a zařadí jej do evidence nežádoucích osob (§ 154 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Evidence nežádoucích osob je součástí cizineckého informačního systému, který je zdrojem pro statistické údaje uvedené v kapitole 7, části 7-5. a 7-6 Vývoj počtu vyhoštění z ČR a Vyhoštění z ČR podle vybraných státních občanství.